

ZARZĄDZENIE BISKUPA PŁOCKIEGO W SPRAWIE SPRAWOWANIA CZYNNOŚCI LITURGICZNYCH W CZASIE STANU EPIDEMII

Mając na uwadze Dekrety Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów „*W czasie COVID-19*” z dnia 19 marca 2020 roku i „*W czasie COVID-19 (II)*” z dnia 25 marca 2020 roku, „*Wskazania Prezydium Konferencji Episkopatu Polski dla biskupów odnośnie do sprawowania czynności liturgicznych w najbliższych tygodniach*” z dnia 21 marca 2020 roku oraz biorąc pod uwagę „*Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii*” (Dz.U. poz. 522) i „*Komunikat Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski w związku z kolejnym ograniczeniem liczby uczestników zgromadzeń*” z dnia 24 marca 2020 roku, przekazuję moim Drogim Kapłanom i Wiernym kolejne zarządzenia na czas stanu epidemii.

Powinna nami w tych dniach kierować troska o zapobieżenie rozprzestrzenianiu się wirusa, chroniąc przez zakażeniem nim wiernych, ale także obrona od infekcji kapłanów – szafarzy sakramentów świętych. W podobnych okolicznościach tę samą troskę okazywał mój poprzednik Błogosławiony Arcybiskup Antoni Julian Nowowiejski.

Obchody Wielkiego Tygodnia i Świętego Triduum Paschalnego Męki i Zmartwychwstania Pańskiego

I. Wskazania ogólne

1. Zgodnie z „*Dekretem Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów*” z dnia 25 marca 2020 roku, biskupi i kapłani powinni obchodzić obrzędy Wielkiego Tygodnia bez udziału wiernych, unikając koncelebry i pomijając przekazanie sobie znaku pokoju. Oprócz kapłana (kapłanów), dla godnego celebrowania obrzędów Wielkiego Tygodnia, sugeruje się obecność maksymalnie trzech pełnoletnich usługujących i organisty.
2. Należy przypomnieć wiernym w ogłoszeniach oraz za pomocą mediów społecznościowych i Internetu, że przez nieobecność na liturgiach Wielkiego Czwartku, Wielkiego Piątku i Wigilii Paschalnej nie popełnia się grzechu.
3. W trosce o zdrowie i odpowiedzialność za innych, zwłaszcza za starszych, pamiętajmy o możliwości skorzystania z dyspensy od obowiązku niedzielnej i świątecznej Mszy Świętej, której udzieliłem do dnia 29 marca 2020 roku, a którą przedłużam do dnia 12 kwietnia 2020 roku, czyli Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego włącznie (por. „*Dekret Biskupa Płockiego*” z dnia 25 marca 2020 roku). Przypomina się także, zwłaszcza rodzicom, że tą dyspensą objęte są również dzieci i młodzież. Ufajmy, że im bardziej zmobilizujemy się jako społeczeństwo do przezwyciężenia kryzysu sanitarnego, tym szybciej i z tym większą radością zgromadzimy się wokół ołtarzy w naszych kościołach, by dziękować Bogu za dar nowego życia.
4. Wszystkie liturgie, którym będą przewodniczyć Księża Biskupi, będą transmitowane przez Katolickie Radio Diecezji Płockiej oraz na kanale KRDP na YouTube. Celebracje w Bazylice Katedralnej w Płocku będą odbywały się jedynie w obecności Księży Biskupów i wskazanych imiennie osób, by nie przekroczyć liczby 5.
5. Warto, by księża proboszczowie tak zaprogramowali celebracje Wielkiego Tygodnia i Triduum Paschalnego, aby wierni mogli w nich uczestniczyć także za pomocą mediów (por. „*Dekret Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów*” z dn. 25 marca 2020 roku). Dziękuję wszystkim kapłanom za ogromny trud, jaki ponoszą, by organizować w nowych warunkach transmisje Mszy Świętych. Środki społecznego przekazu stały się w tym trudnym czasie naszymi ambonami, dlatego zadbajmy, w miarę możliwości, o obecność w nowych mediach i przekaz Eucharystii za ich pomocą.
6. W miarę możliwości zadbajmy o to, by liturgia Wielkiego Tygodnia i Świętego Triduum Paschalnego, mimo trudnych warunków, była godna i piękna w swojej prostocie. Tam, gdzie to możliwe, zadbajmy o właściwe śpiewy.
7. Jeśli to możliwe, w okresie Wielkiego Tygodnia zorganizujemy wiernym także transmisje modlitwy Liturgią Godzin z naszych kościołów parafialnych.

2. Niedziela Palmowa

W Bazylice Katedralnej w Płocku zostanie zastosowana druga forma upamiętnienia wjazdu Pana do Jerozolimy, przewidziana w „*Mszale Rzymskim*” (s. 110-111). W kościołach parafialnych należy natomiast zastosować trzecią formę, czyli zwykłe wejście („*Mszał Rzymski*”, s. 111).

3. Wielki Tydzień

1. Msza Krzyżma z poświęceniem świętych olejów zostanie odprawiona przeze mnie w Bazylice Katedralnej w Płocku w gronie wyznaczonych imiennie osób.
2. Po zakończeniu pandemii zostanie zorganizowana specjalna Msza Święta dziękczynna z udziałem kapłanów, z odnowieniem przyrzeczeń kapłańskich. Oleje święte będzie można odebrać w Kurii Diecezjalnej po zakończeniu pandemii. Do tego czasu należy używać starych olejów.

4. Święte Triduum Paschalne

1. Każdy kapłan może w Wielki Czwartek odprawić Mszę Świętą bez udziału ludu. W czasie Mszy Wieczery Pańskiej nie należy organizować obrzędu *Mandat*, czyli obmycia nóg. W miarę możliwości można zadbać o transmitowanie Mszy Wieczery Pańskiej za pomocą mediów społecznościowych. Nie należy przygotowywać Ołtarza Wystawienia. Na końcu liturgii Najświętszy Sakrament pozostaje w tabernakulum, a ostatnim obrzędem jest odmówienie Modlitwy po Komunii. Zgodnie z rubrykami „*Mszalu Rzymskiego*” po zakończeniu celebracji ołtarz należy obnażyć. Adoracja indywidualna może odbywać się do godz. 20:00, po czym trzeba zamknąć kościół. Pamiętajmy, że w kościele w czasie adoracji może znajdować się jednocześnie maksymalnie 5 osób. Należy zadbać o odpowiednią liczbę konsekrowanych komunikantów z myślą o chorych.
2. W Wielki Piątek Męki Pańskiej liturgię rozpoczyna się jak zwykle od przejścia z zakrystii do prezbiterium. W Modlitwie Powszechnej proszę dodać następujące wezwanie (po 9., a przed 10.):
„Módlmy się za tych, którzy cierpią z powodu pandemii na całym świecie oraz za wszystkich, którzy opiekują się nimi i walczą z chorobą, aby nie utracili nadziei. *Modlitwa w ciszy. Po niej kapłan śpiewa:* Boże, Twoja wola kieruje wszystkimi chwilami naszego życia, † przyjmij modlitwy, które składamy za chorych braci i siostry oraz opiekujących się nimi, aby wyprosić dla nich Twoje miłosierdzie, * i przemień naszą obawę w radosne dziękczynienie. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen”.
W czasie adoracji krzyża oddanie mu czci odbywa się przez przyklęknięcie lub skłon. Krzyż całuje jedynie celebrans. Na zakończenie liturgii przenosi się Najświętszy Sakrament do symbolicznego Grobu Pańskiego bez procesji. Adoracja indywidualna wiernych może trwać do godz. 21:00. Pamiętajmy, że w czasie adoracji w kościele może znajdować się jednocześnie maksymalnie 5 osób. W wyznaczonym miejscu w kościele można wystawić skarboneę, do której wierni mogliby składać ofiary na rzecz Ziemi Świętej.
3. Należy zrezygnować z budowy okazałego Grobu Pańskiego. Na bocznym ołtarzu lub w pobliżu prezbiterium można urządzić skromne miejsce do wystawienia Najświętszego Sakramentu. Będzie to znakiem jednoczenia się Kościoła z cierpieniem Chrystusa w wielu braciach i siostrach chorych oraz opiekujących się nimi na całym świecie.
4. W Wielką Sobotę nie wolno organizować tradycyjnego błogosławieństwa pokarmów w kościołach lub poza nimi. Stwarzałoby to duże niebezpieczeństwo zarażenia, zarówno wiernych, jak i kapłanów. Należy żywić nadzieję, że taka jednorazowa sytuacja wzbudzi w wiernych refleksję na temat wartości modlitwy wspólnotowej i większego szacunku do kultywowanych tradycji. Proszę, by w każdej rodzinie w poranek wielkanocny zostało przeprowadzone „Błogosławieństwo stołu”, według księgi „*Ob-rzędy błogosławieństw dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*” (t.2, Katowice 2001, nr 1347-1350). Tekst tej modlitwy jest dostępny w mediach społecznościowych i na stronie internetowej Diecezji Płockiej. Proszę ją wydrukować i rozłożyć w kościołach lub innych miejscach, by wierni mogli zabrać ją do domów. Możliwość indywidualnej adoracji Najświętszego Sakramentu przy Grobie Pańskim może trwać od rana do rozpoczęcia Wigilii Paschalnej, kiedy to należy ją zakończyć i nie wznowiać po zakończeniu liturgii. Pamiętajmy, że w kościele podczas adoracji może znajdować się jednocześnie maksymalnie 5 osób. Przy Grobie Pańskim nie mogą pełnić warty strażacy ani inne służby.

5. Wigilię Paschalną można rozpocząć najwcześniej o godz. 20:00 zwykłym wyjściem z zakrystii do prezbiterium. Zgodnie z „*Dekretem Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów*” z dnia 19 marca 2020 roku na początku pomijamy rozpalenie ogniska. Liturgię rozpoczynamy w prezbiterium od odmówienia przewidzianych modlitw przy paschale. Następnie należy zapalić paschał (np. od świecy lub znicza), jeden raz zaśpiewać słowa: „Światło Chrystusa” i „Orędzie Paschalne”. W czasie Liturgii Słowa można odczytać wszystkie przewidziane czytania. W czasie Liturgii Chrzcielnej pomijamy poświęcenie wody i pokropienie wiernych, a przeprowadzamy jedynie odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych. Liturgia Eucharystyczna sprawowana jest zwyczajnie.
6. Po liturgii Wigilii Paschalnej i w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego nie urządzamy procesji rezurekcyjnej.
7. Jeśli chcemy przygotować wiernym wodę święconą, może być ona dystrybuowana jedynie w małych butelkach. Nie wolno stawiać wody w naczyniach do czerpania przez wiernych.
8. Jeśli nie ma niebezpieczeństwa śmierci, chrzty z uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego należy przełożyć na dalszy czas. Zamiast procesji rezurekcyjnej zaleca się, aby celebrans na zakończenie liturgii udzielił błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem przed bramą kościoła.
9. Udzielam wszystkim kapłanom jednorazowej zgody na kwadrynację w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego.
10. Nie należy stosować aspersji w czasie trwania pandemii.

II. Dyscyplina kultu Bożego i sakramentów świętych

5. Sakrament Chrztu

1. Sprawowanie sakramentu Chrztu Świętego, poza niebezpieczeństwem śmierci, winno się odłożyć poza czas pandemii.
2. Sakrament chrztu świętego powinien być sprawowany podczas niedzielnej Mszy Świętej, jednak w obecnej sytuacji należy roztropnie celebrować go poza Eucharystią, w czasie ustalonym z rodzicami dziecka. Bardziej wskazana jest forma chrztu jednego dziecka, powinno się unikać chrztu wielu dzieci podczas jednej celebracji, pamiętając zawsze o rozporządzeniu o liczbie uczestników do 5 osób.
3. Do sprawowania liturgii chrzcielnej za każdym razem należy używać nowo poświęconej wody.
4. Należy bezwzględnie dezynfekować przed i po użyciu naczynia używane do Liturgii Chrzcielnej.
5. Namaszczenie Krzyżem Świętym powinno być poprzedzone i zakończone dezynfekcją dłoni kapłana.
6. Kapłan powinien zawsze zachować odpowiedni dystans od chrzczonego dziecka oraz rodziców i chrzestnych.

6. Sakrament Bierzmowania

1. Do Wielkanocy zostaje zawieszona sprawowanie Sakramentu Bierzmowania w Diecezji Płockiej.
2. Księża odpowiedzialni za przygotowanie do Sakramentu Bierzmowania powinni zadbać o przekazanie za pomocą środków elektronicznych właściwych na ten czas materiałów dla kandydatów do Bierzmowania.

7. Sprawowanie Najświętszej Ofiary

1. Przypominam raz jeszcze Księżom Proboszczom, aby poza liturgią Wielkiego Tygodnia dbali o zachowanie przepisu władz państwowych o limicie 5 osób na Mszach Świętych i nabożeństwach w świątyniach, oprócz osób sprawujących kult religijny (kapłana/kapłanów, usługującego/pełnoletniego ministranta i organisty), jeśli nie będą ogłoszone inne normy prawa państwowego. Pierwszeństwo w udziale w liturgii powinno dać się wiernym, którzy zamówili intencję mszalną. Należy zadbać o przynajmniej jednometrowy dystans między uczestnikami liturgii. Na drzwiach świątyni proszę wywiesić kartkę z informacją następującej treści: „Zgodnie z zarządzeniem władz państwowych i kościelnych w kościele może znajdować się jednocześnie maksymalnie 5 uczestników liturgii”.
2. Przed sprawowaniem Najświętszej Ofiary należy dokładnie umyć ręce oraz zdezynfekować je w zakrystii.

3. Powinno się zadbać o częstą wymianę bielizny kielichowej i innych elementów wyposażenia liturgicznego, które mają kontakt z dłońmi.
4. W czasie przekazywania znaku pokoju należy ograniczyć się do skłonu głowy w stronę innych uczestników liturgii. Tak samo powinni postępować koncelebransi i usługujący.
5. Tam, gdzie to możliwe, na czas trwania epidemii, należy unikać koncelebry (por. „*Dekret Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów*” z dnia 25 marca 2020 roku). Jeśli będzie ona praktykowana, z kielicha spożywa główny celebrans, inni przyjmują Ciało i Krew Pańską przez zanurzenie, a na zakończenie główny celebrans spożywa pozostałą Krew Pańską.
6. Należy wprowadzić w życie sposób udzielania Komunii Świętej, opisany we „*Wskazaniach Prezydium Episkopatu Polski*” z dnia 12 marca 2020 roku nr 2B. Bezwzględnie trzeba zachować przy tym zasady higieny. Nawet jeśli nie powinno się nikomu nakazywać przyjmowania Komunii Świętej na rękę, należy uświadamiać wiernym powagę sytuacji oraz troskę o to, by nie tylko przyjmujący uniknęli zarażenia, ale także kapłan, często jedyny szafarz w danej wspólnotie parafialnej, został ustrzeżony od infekcji. Przed Mszą Świętą, zwłaszcza w niedziele, kapłani powinni poinstruować wiernych, w jaki sposób przyjmuje się Ciało Pańskie na rękę.
7. W czasie trwania stanu epidemii osoby uczestniczące w liturgii Mszy Świętych za pomocą mediów mogą korzystać z daru Komunii Duchowej. Specjalna instrukcja, jak ją praktykować, została udostępniona w mediach diecezjalnych do pobrania i rozpowszechniania wśród wiernych.
8. Aż do odwołania zostaje wstrzymana posługa nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej w parafiach.

8. Pierwsza Komunia Święta

1. Proszę Księży Proboszczów, aby zadbali o prowadzenie przygotowania do Pierwszej Komunii Świętej za pomocą mediów i Internetu. Księża i katecheci są zobowiązani do wysyłania elektronicznego za pośrednictwem rodziców materiałów dotyczących kolejnych miesięcznych spotkań. Można korzystać z linków i pomocy, zamieszczanych na stronie internetowej Wydziału Katechetycznego.
2. Należy uspokoić i poprosić rodziców, aby nie podejmowali decyzji o odwoływaniu uroczystości komunijnych. Postanowienie co do liturgii Pierwszej Komunii Świętej w Diecezji Płockiej zostanie podjęte, po roztroprnym rozpatrzeniu sytuacji w Polsce, po Wielkanocy.
3. Powyższe wskazania dotyczą także Odnowienia Przyrzeczeń Chrztu Świętego.

9. Sakrament Pokuty i Pojednania

1. W pierwsze piątki miesiąca powinno się roztroprnie ograniczyć udawanie się z sakramentami do domów, zawsze z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Ostateczną decyzję w tej sprawie podejmuje po rozeznaniu ksiądz proboszcz.
2. Podczas sprawowania sakramentu pokuty i pojednania kapłani powinni zachować daleko idącą ostrożność, a zarazem wielkoduszność względem potrzebujących go wiernych. Warto udostępnić wiernym numer telefonu i adres mailowy, by również w taki sposób mogli umówić się na indywidualną spowiedź z duszpasterzem.
3. Chociaż właściwym miejscem sprawowania spowiedzi indywidualnej jest konfesjonał, zabezpieczony folią i często dezynfekowany, to w miarę możliwości należy przystosować do sprawowania sakramentu pokuty i pojednania oddzielne, wentylowane kaplice lub pomieszczenia w obrębie kościoła (np. zakrystie) lub poza nim (np. sale parafialne). Dbając o zabezpieczenie poufności i tajemnicy spowiedzi, w tymczasowej kaplicy pokutnej należy postawić dwa krzesła (dla szafarza i penitenta), oddzielone od siebie przynajmniej 1,5 metra, w miarę możliwości umieścić krucyfiks lub obraz Jezusa Miłosiernego. Można używać masek ochronnych. Kapłan nie daje do ucałowania wiernym stopy. Rozgrzeszenie penitent może przyjąć również siedząc. Pozostali oczekujący winni znajdować się w kolejce za drzwiami, każdy w odstępnie przynajmniej 1 metra od innych.
4. Należy powiadomić wiernych o praktyce żalu doskonałego, o którym informuje Penitencjaria Apostolska w „*Nocie*” z dnia 19 marca 2020 roku. Zostaną udostępnione w formie elektronicznej specjalne ulotki do przekazania wiernym, z instrukcją, jak wzbudzić w sobie akt żalu doskonałego z intencją przystąpienia do spowiedzi sakramentalnej, gdy będzie to możliwe.

5. Warto informować wiernych o odpustach udzielonych w „*Dekrecie*” z dnia 19 marca 2020 roku przez Penitencjarie Apostolską na czas pandemii.
6. Proszę zachęcać wiernych, zwłaszcza przez media, aby – w miarę możliwości – odłożyli spowiedź wielkanocną na czas po ustaniu stanu epidemii. W Polsce spowiedź i Komunia Święta wielkanocna mogą być praktykowane przez wiernych aż do uroczystości Trójcy Przenajświętszej (7 czerwca 2020 roku). Proszę wiernych, aby wzięli pod uwagę możliwości parafii oraz zdrowie szafarzy sakramentu pokuty i roztropnie zaplanowali przystępowanie do spowiedzi, co może być, poza niebezpieczeństwem śmierci, przełożone na późniejszy czas po ustaniu pandemii.
7. We wskazanym czasie w okresie po pandemii każda z parafii, w porozumieniu z innymi kapłanami w dekanacie, zorganizuje dzień spowiedzi, podczas którego wszyscy, którzy obecnie praktykują akt żalu doskonałego, będą mogli skorzystać indywidualnie z Sakramentu Pokuty, bez obecnych niepokojów i zbędnego pośpiechu.

10. Sakrament Namaszczenia Chorych

1. Sprawowanie Sakramentu Namaszczenia Chorych należy ograniczyć do przypadków niebezpieczeństwa śmierci.
2. W czasie sprawowania namaszczenia oraz udzielania Wiatyku należy czynić to bez zbędnego rozciągania nabożeństwa, z zachowaniem wszystkich zasad higieny.
3. Przy spowiedzi indywidualnej kapłan powinien zachować bezpieczną odległość od penitenta. Może używać maski ochronnej.
4. W czasie namaszczenia kapłan może używać jednorazowych rękawiczek ochronnych. W uzasadnionym przypadku wystarczy jedno namaszczenie na czole lub innej części ciała i wypowiedzenie całej formuły (por. kan. 1000 § 1 KPK).
5. W czasie sprawowania sakramentu w domu mogą być obecni członkowie rodziny, z zachowaniem zasad ostrożności i higieny, także w trosce o zdrowie kapłana.
6. W przypadku chorych objętych kwarantanną należy przestrzegać wskazań kompetentnych władz. Zawsze pozostaje do dyspozycji telefon lub inne formy zdalnego kontaktu, poprzez które można porozmawiać, zachęcić do wzbudzenia aktu żalu doskonałego i Komunii Duchowej.

11. Sakrament Małżeństwa

1. Jeśli narzeczeni uznają, że w obecnych warunkach chcą otrzymać błogosławieństwo sakramentalnego związku małżeńskiego, powinni im to umożliwić kapłani, podchodząc do sprawy z życzliwością i kompetencją. Dotyczy to zarówno uroczystości zaplanowanych w okresie stanu epidemii, jak i innych nagłych przypadków.
2. Gdyby narzeczeni, których sakrament małżeństwa przypada na czas stanu epidemii, mieli trudność z odbyciem Spotkań dla narzeczonych, wówczas ksiądz proboszcz podejmie z nimi niezbędne przygotowanie do sakramentu.
3. Według obecnych przepisów prawa, w czasie stanu epidemii w uroczystości zaślubin, sprawowanej w kościele, może wziąć udział nie więcej niż 5 osób.
4. „Spotkania dla narzeczonych” w formie weekendowej oraz w dekanatach mogą być prowadzone w czasie stanu epidemii jedynie zdalnie, za pomocą Internetu. Dotyczy to tych par, których uroczystość zaślubin zaplanowana jest na miesiące: kwiecień, maj i czerwiec 2020 roku. Jeśli narzeczeni mają ślub w dalszej perspektywie, należy ich poprosić o przełożenie udziału w „Spotkaniach dla narzeczonych” na dalszy czas.
5. W związku z przekładaniem daty ślubu, księża powinni zwrócić szczególną uwagę na półroczny termin ważności świadectw chrztu świętego i dokumentów z Urzędu Stanu Cywilnego.

12. Kapelani szpitalni

1. Kapelani szpitalni powinni ustalić sposób funkcjonowania i posługi duszpasterskiej z władzami szpitali, pamiętając o roztroprym pogodzeniu troski o zbawienie wiernych z uniknięciem zakażenia.

2. W razie potrzeby, zgodnie z „Notą” Penitencjarii Apostolskiej, zostaną ustanowieni przeze mnie „nadzwyczajni kapłani szpitalni”.

13. Pogrzeb

1. Jakkolwiek pogrzeb jest okolicznością smutną dla bliskich i rodziny zmarłego, w planowaniu uroczystości pogrzebowych należy zachować przepisy sanitarne władz państwowych, także obowiązujące w przypadku osób zmarłych na choroby zakaźne. W uroczystości może zatem wziąć udział maksymalnie 5 osób z najbliższej rodziny zmarłego, nie licząc sprawujących kult religijny (kapłana, usługującego i organisty) oraz osób zatrudnionych przez zakład pogrzebowy. Kapłan powinien poprosić, by rodzina poinformowała innych o tym zarządzeniu, wynikającym z przepisów władz państwowych.
2. Zachęca się kapłanów do zaproponowania rodzinie zmarłego Mszy Świętej po ustaniu stanu epidemii albo np. w pierwszą rocznicę śmierci, podczas której, wraz z rodziną, bliskimi i wszystkimi zainteresowanymi będą mogli w spokojnych warunkach pomodlić się o jego zbawienie.
3. Pogrzeb należy ograniczyć do stacji w kościele oraz stacji przy grobie. Nie wolno w czasie stanu epidemii organizować modlitwy w domu oraz konduktu pogrzebowego na cmentarz.
4. W czasie stanu epidemii należy organizować Msze Święte pogrzebowe w kościołach. Do dnia 11 kwietnia 2020 roku można je odprawiać także w kaplicach – decyzja w tej sprawie należy do księdza proboszcza. W świątyni łatwiej zachować przepisy sanitarne oraz dopływ świeżego powietrza.
5. Wszelkie przemówienia powinny zostać wygłoszone jedynie na cmentarzu.
6. Przypominam o zakazie otwierania trumny, zarówno w świątyni, jak i na cmentarzu.

14. Dzieła chrześcijańskiej *Caritas*

1. Jeszcze raz zwracam się do wszystkich o podjęcie duchowej krucjaty w intencji jak najszybszego opamiętania szerzącej się epidemii. Z jeszcze większą gorliwością podejmujmy czyny wielkopostne: modlitwę, post i jałmużnę. O szczególnie intensywną modlitwę proszę koła różańcowe w naszych parafiach. (por. „*Apel Biskupa Płockiego o modlitwę i wyobraźnię miłosierdzia w czasie Wielkiego Postu 2020*” z dnia 20 marca 2020 roku).
2. Obecny czas jest weryfikacją autentyczności naszej troski o chorych, ubogich i starszych, do czego wzywa nas nieustannie papież Franciszek. Zwracam się z prośbą do wszystkich kapłanów, organizacji i stowarzyszeń katolickich dorosłych, aby mieli szeroko otwarte oczy miłosierdzia i, w miarę możliwości, pomagali w zakupach, codziennych potrzebach, zwłaszcza osobom chorym, cierpiącym, starszym oraz rodzinom wielodzietnym w ich domach.
3. Jeśli to możliwe, proszę o przekazanie w tym roku ofiar zebranych na kwiaty do Grobu Pańskiego lub innych środków parafialnych na dzieła miłosierdzia w danej wspólnoty.
4. Proszę księży, aby wystawili w kościołach przygotowane przez diecezjalną *Caritas* baranki wielkanocne, by wierni mogli je w swobodny sposób nabyć, a ofiarę za nie wrzucić do skarbon. Można poinstruować wiernych, by baranki zabrali także dla swoich sąsiadów, zwłaszcza ludzi starszych.
5. W szczególny sposób zwracam się do wspólnot parafialnych o pomoc osobom, które w wyniku obecnych zawirowań tracą pracę, by wesprzeć ich w poszukiwaniu nowych zajęć dla utrzymania rodziny.

15. Zarządzenia różne

1. Osoby, które są objęte kwarantanną, nie mogą uczestniczyć w liturgii i nabożeństwach w kościołach. W przypadku jakiegokolwiek posługi wobec tych osób konieczna jest zgoda władz sanitarnych oraz poinformowanie telefoniczne Kancelarii Kurii Diecezjalnej.
2. Zgodnie z „*Zarządzeniem Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski*” z dnia 12 marca 2020 roku proszę, by kościoły pozostawały otwarte w ciągu dnia dla indywidualnej modlitwy wiernych, także z wystawionym Najświętszym Sakramentem.
3. Apeluje do kapłanów i osób życia konsekrowanego, by zgodnie z prośbą abp. Stanisława Gądeckiego codziennie o godz. 20:30 odmawiali w kościołach różaniec w intencji chorych i opiekujących się nimi oraz służb medycznych, kończąc go antyfoną maryjną „Pod Twoją obronę” w intencjach Ojca świętego.

4. Podtrzymuję moją prośbę, by aż do odwołania wszystkie niedzielne Msze Święte były kończone śpiewem „Suplikacji”. W piątki okresu Wielkiego Postu można odprawiać Mszę Świętą w intencji ludzi chorych i opiekujących się nimi służb sanitarnych oraz o łaskę wyzwolenia świata od szerzącej się choroby [z formularza „Msza w jakiegokolwiek potrzebie”, nr 50, „*Mszał Rzymski dla diecezji polskich*”, wydanie II poszerzone, Poznań 2009, s. 169-170].
5. Przypominam wszystkim Księżom o obowiązku zachowywania rezydencji w parafiach. Wynika to nie tylko z przepisów władz, które proszą o pozostanie w domach, ale także z troski o zdrowie duchownych. Jeśli któryś z księży zachoruje, parafianie zostaną pozbawieni pomocy duchowej. Jedyнным powodem wyjazdu z parafii mogą być ważne sprawy duszpasterskie.
6. Gdyby któryś z kapłanów lub jakaś osoba zatrudniona w kościele albo na plebanii dowiedziała się, że została zakażona, należy zachować przepisy sanitarne oraz niezwłocznie powiadomić o tym telefonicznie Kancelarię Kurii Diecezjalnej.
7. Uwzględniając kan. 944 §2 KPK, zarządzam, aby w czasie stanu epidemii nie organizować indywidualnych lub grupowych procesji z Najświętszym Sakramentem poza terenem kościelnym, na ulicach, w powietrzu czy na wodzie. To samo dotyczy Dróg Krzyżowych na ulicach miast i wsi oraz wychodzenia kapłanów z relikwiami lub figurami poza obręb placu kościelnego. Starajmy się zachować w tych dniach powagę modlitwy i rozumne traktowanie wiary katolickiej.
8. Należy ograniczyć kontakty osobiste w kancelarii parafialnej. Wiele spraw można załatwić telefonicznie lub mailowo.
9. W domach zakonnych i innych wspólnotach zamkniętych (np. Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku, Dom Księzy Emerytów w Płocku) we wszystkich celebracjach mogą uczestniczyć jedynie mieszkańcy domu, bez udziału osób postronnych. W organizowaniu celebracji Wielkiego Tygodnia należy stosować powyższe wskazania.
10. W związku z zawieszeniem zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz zachętą Ministerstwa Edukacji Narodowej do zdalnej pracy z uczniami, na stronie internetowej Wydziału Katechetycznego aktualizowane są informacje o materiałach, z których mogą korzystać katecheci. W najbliższym czasie będzie możliwe pobranie w formie PDF podręczników do religii dla dzieci klas I-V, wydanych w Płockim Instytucie Wydawniczym.
11. Jeszcze raz wzywam wszystkich, zarówno duchownych, jak i świeckich, do unikania zabobonnego i magicznego podejścia do wiary w czasie pandemii. Zaczerpnijmy zdrową naukę o Bożym miłosierdziu z Pisma Świętego i Tradycji (por. „*Zarządzenie Biskupa Płockiego w odpowiedzi na Komunikat Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski*” z dnia 13 marca 2020 roku).
12. Apeluję do Księzy Proboszczów, aby z uwagi na obecny czas pandemii z rozwagą podeszli do planowanych na ten rok prac inwestycyjnych i budowlanych w parafii, planując racjonalnie tegoroczne wydatki.
13. Zwracam się do Księzy Dziekanów o pomoc w dotarciu z niniejszym zarządzeniem do wszystkich kapłanów w dekanatach.
14. W razie wątpliwości lub pytań należy kontaktować się z Kancelarią Kurii Diecezjalnej.
15. Zarządzenie obowiązuje do odwołania, jeśli nie zostanie wskazane inaczej.

Wszystkie powyższe zarządzenia służą roztropnej trosce o zbawienie oraz zdrowie i życie kapłanów i wiernych. W trudnym dla nas czasie pandemii szukajmy Boga nie tylko na modlitwie i w trosce o własne zbawienie, ale także w samarytańskiej pomocy drugiemu człowiekowi. Oddawajmy siebie i nasz los Bożej opatrności: „W Tobie pokładamy nadzieję, bo Ty uczyniłeś wszystko” (Jr 14, 22). Polecamy się chętnie wstawienictwu *Salus Populi Masoviae* – Zbawieniu Ludu Mazowsza, jak nazwał Matkę Bożą Czerwińską kard. Karol Wojtyła, oraz św. Stanisława Kostki, który wiele razy chronił nasz lud od zarazy.

Przez ich orędownictwo wypraszam potrzebne łaski dla właściwego i owocnego przeżycia obchodów paschalnych i wszystkim Diecezjanom z serca błogosławie:

**W imię + Ojca + i Syna, + i Ducha Świętego.
Wasz Biskup Piotr**